

Nové vademecum

1/2012

ISSN 1802-0542

STERILIZACE

Časopis České společnosti pro sterilizaci

Člen World Forum for Hospital Sterile Supply

Elektronická verze časopisu je dostupná na www.steril.cz

Partneři:

3B instruments

Petrovická 857, 592 31 Nové Město na Moravě
www.3b-instruments.cz

3M Česko s.r.o.

V Parku 2343/24, 148 00 Praha 4
www.3m.cz

AKK konstrukce s.r.o.

Pivovarská 10, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm
www.akkonstrukce.cz

Anti-Germ CZ s.r.o.

Přátelství 550, 104 00 Praha 10 – Uhřetěves
www.argochem.cz

ASANUS CZ, s.r.o.

Melodická 1385/9, 158 00 Praha 13
www.asanus.cz

B. Braun Medical s.r.o.

V Parku 2335/20, 148 00 Praha 4
www.bbraun.cz

BAG Health Care GmbH

Na Hlínách 555/17, 182 00 Praha 8
www.bag-healthcare.cz

BATIST Medical a.s.

Nerudova 309, 549 41 Červený Kostelec
www.batist.cz

BMT Medical Technology s.r.o.

Cejl 50, 656 60 Brno
www.bmt.cz

BOCHEMIE a.s.

Lidická 326, 735 95 Bohumín
www.bochemie.cz

Chemila, spol. s r.o.

Blažkova 5, 695 01 Hodonín
www.chemila.cz

Chironax Frýdek-Místek s.r.o.

Revoluční 1280, 738 01 Frýdek-Místek
www.chironax.com

COMESA spol. s r.o.

Počernická 272/96, 108 00 Praha 10 – Malešice
www.comesa.cz

DINA – HITEX spol. s r.o.

Ždanská 987, 685 01 Bučovice
www.dina-hitex.com

EBSTER CZ s.r.o.

Šafaříkova 455/7, 120 00 Praha 2
www.ebster.cz

Ecolab Hygiene s.r.o.

Hlinky 118, 603 00 Brno
www.ecolab.com

ECP a.s.

Ke Skále 455, 252 42 Vestec u Prahy
www.ecp-cz.cz

ESL, a.s.

Dukelská 69/71, 614 00 Brno
www.esl.cz

**EURO – Šarm spol. s r.o., člen skupiny
OVERLACK AG**

Těšínská 222, 739 34 Šenov
www.eurosarm.cz

Geringe Czech Republic, s.r.o.

Radlická 42, 150 00 Praha 5
www.geringe.cz

Hartmann – Rico a.s.

Masarykovo nám. 77, 664 71 Veverská Bítýška
www.cz.hartmann.info

HENRY SCHEIN DENTAL s.r.o.

Palackého třída 163, 612 00 Brno
www.hsdental.cz

HOSPIMED spol. s r.o.

Malešická 2251/51, 130 00 Praha 3
www.hospimed.cz

HOSPITAL ENGINEERING CZ, s.r.o.

Nádražní 7, 602 00 Brno
www.hospitalengineering.cz

Hypokramed s.r.o.

Plzeňská 113, 150 00 Praha 5
www.hypokramed.cz

Johnson & Johnson spol.s r.o.

Karla Engliše 3201/6, 150 00 Praha 5 – Smíchov
www.jnjcz.cz

LOGITRON s.r.o.

Volutová 2520, 158 00 Praha 5
www.logitron.cz

Lohmann & Rauscher s.r.o.

Bučovická 256, 684 01 Slavkov u Brna
www.lohmann-rauscher.cz

MAC, spol. s r.o.

Příční 777, 763 61 Napajedla
www.macsro.cz

MARK DISTRI, spol. s r.o.

Na Flóře 2/1302, 143 00 Praha 4
www.markdistri.cz

Martek Medical a.s.

Konská 198, 739 61 Třinec
www.martekmedical.cz

Medik Styl a.s.

Bystrcká 340/8, 624 00 Brno
www.medikstyl.cz

Medin, a.s.

Vlachovická 619, 592 31 Nové Město na Moravě
www.medin.cz

Medplan s.r.o.

V úvalu 84, 151 12 Praha 5
www.medplan.cz

Miele spol. s r.o.

Holandská 4, 639 00 Brno
www.miele.cz

Nora a.s.

Jankovcova 2, 170 00 Praha 7
www.nora-as.cz

Olympus Czech Group, s.r.o.

Evropská 176, 160 41 Praha 6
www.olympus.cz

Promedica Praha Group a.s.

Juarezova 17, 160 00 Praha 6
www.promedica-praha.cz

SCHAFFEROVÁ spol. s r.o.

Andělská 29, 779 00 Olomouc
www.schafferova.cz

Scherex s.r.o.

Dolný 147, 664 41 Omice
www.scherex.cz

Schiff & Stern s.r.o.

Vodní 414, 783 45 Senice na Hané
www.schiffstern.cz

Spirax Sarco spol. s r.o.

Pražská 1455, 102 00 Praha 10 – Hostivař
www.spiraxsarco.com/cz

Steripak s.r.o.

Poděbradova 849, 664 42 Modřice
www.steripak.cz

VITRUM Sterilizace, spol. s r.o.

Wellnerova 7, 779 00 Olomouc
www.sterilizace.eu

V tomto čísle najdete:

Etylenoxid - dominantní médium pro sterilizaci zdravotnických prostředků	4
<i>Dr. Zdeněk Hubáček, CSc.</i>	
Využitie luminiscenčnej metodiky pri kontrole účinnosti dekontaminácie postelí v nemocnici sv. Cyrila a Metoda, Univerzitná nemocnica Bratislava	6
<i>Doc. MUDr. Leon Langšádľ, CSc, PhMr. Dáša Langšádlová, Mgr. Marta Baričičová</i>	
Funkce a poslání sjednocených CS ve FN Brno	10
<i>RNDr. Bruno Šudřich</i>	
Vzdelávacie aktivity	14
<i>PhDr. Yveta Béressová</i>	
Malé právní minimum pro zdravotníky	18
<i>JUDr. Bronislava Wittnerová, MSc.</i>	
Aktuality	21

Nové vademecum sterilizace

ISSN 1802-0542

Redakční rada:

Jana Iberlová e-mail: jana.iberlova@nemtr.cz
MUDr. Ivan Kareš e-mail: kares@bnzlin.cz
Marcela Nutilová e-mail: nutilova@bnzlin.cz
MUDr. V. Melicherčíková, CSc.
e-mail: melichercikova@szu.cz
Richard Janů e-mail: janu@s-dent.cz

Adresa redakce:

Nemocnice Třinec p.o.
Kaštanová 268, 739 61 Třinec
Tel.: 558 309 671
e-mail: jana.iberlova@nemtr.cz

Grafická úprava:

Ing. Ivan Frömmer mobil: 775 679 982
e-mail: froemmer@net.tvtrinec.cz
www.froemmer.byznysweb.cz

p.Horna mobil: 777233966
e-mail: horna@hormart.cz

V tištěné podobě – zasíláno PhDr. Jaroslava Veselá
Národní lékařská knihovna – odd.doplňování fondu
Sokolovská 54, 12132 Praha 1

Vydavatel:

Česká společnost pro sterilizaci
www.steril.cz

Distribuce:

Vychází 4x ročně on-line, tj. v elektronické podobě. Časopis je
dostupný na webových stránkách CSS.

Člen World Forum for Hospital Sterile Supply

Upozornění:

Upozorňujeme, že všechny příspěvky jsou chráněny autorským zákonem a jejich další použití, jakož i jejich částí, je podmíněno písemným souhlasem vydavatele. Texty reklamy mají výhradně informativní charakter, v žádném případě nenahrazují návody, metody, postupy apod. Případné využití musí být konzultováno s odborným poradcem nebo výrobcem. Za případné škody způsobené nedodržením tohoto doporučení nenese vydavatel žádnou odpovědnost.

Vydavatel neodpovídá za obsah inzerce a reklamy.

Etylenoxid - dominantní médium pro sterilizaci zdravotnických prostředků

Dr. Zdeněk Hubáček, CSc.

Titul

Jaký je účinek etylenoxidové sterilizace

- Principiálně je sterilizace procesem, který vytváří v ošetřovaném předmětu podmínky, které spolehlivě usmrtí škůdce (sníží koncentraci výskytu o více než šest řádů).
- Z pohledu účelu splňuje podmínku účinnosti na sledované mikroorganismy v celém spektru
- Z pohledu bezpečnosti neohrožuje sterilizovaný materiál, obslužený personál a životní prostředí

7.3.2012

MAC, spol. r. o., Příční 777, 76361
Napajedla

4

3

Kdy se setkáváme se sterilizací etylenoxidem

- Většina průmyslově vyráběných zdravotnických prostředků dodávaných jako „sterilní“ je sterilizována etylenoxidem

7.3.2012

MAC, spol. r. o., Příční 777, 76361
Napajedla

2

1

Proč používat etylenoxidovou sterilizaci

- **Sterilizace etylenoxidem** probíhá při teplotě nad 30°C a při relativní vlhkosti nad 60%. Jsou to tedy běžné environmentální podmínky pro většinu materiálů, se kterými se setkává člověk.
- Sterilizační přístroj umožňuje variovat parametry procesů – teplota od 30°C do 55°C, relativní vlhkost i parciální tlak jsou volitelné a validovatelné
- Vzhledem k vysoké difusní rychlosti etylenoxidu se jedná o **sterilizaci prostorovou**. Etylenoxid je látka, která má spektrum účinnosti na veškeré organismy od virů (včetně) až po živočichy. Je účinný ve všech vývojových stádiích jak rostlin tak i organismů.

7.3.2012

MAC, spol. r. o., Příční 777, 76361
Napajedla

5

4

Proč sterilizovat etylenoxidem

- Jediný sterilant vhodný pro masovou sterilizaci zdravotnických prostředků umožňující sterilizaci v objemu i pro termolabilní materiály, jehož interakce nezpůsobuje pozorovatelné změny ve struktuře materiálů.
- Etylenoxidový proces umožňuje sterilizaci prostředků již adjustovaných v přepravních obalech na paletách.

7.3.2012

MAC, spol. r. o., Příční 777, 76361
Napajedla

3

2

Proč se ostatní postupy ve výrobě zdravotnických prostředků nevyužívají

- Sterilizace teplem (ani vlhkým) neumožňuje proces s adjustovaným výrobkem.
- Sterilizace formaldehydová i plasmová je pro sterilizaci adjustovaných prostředků nevhodná.
- Sterilizace radiační naráží na omezení materiálové a zejména investiční

7.3.2012

MAC, spol. r. o., Příční 777, 76361
Napajedla

6

5

Rehabilitace etylenoxidové sterilizace

- V devadesátých letech dvacátého století byly intenzivní snahy o eliminaci chemických sterilizačních postupů
- Řada výrobců zdravotnických prostředků zastavila investice do obnovy etylenoxidové technologie
- Po dvaceti letech se zjistilo, že zatím není alternativa a dochází posledních pět let k rozsáhlým investicím do sterilizační technologie

7.3.2012

MAC, spol. r. o., Příční 777, 76361
Napajedla

7

6

Technická zóna

7.3.2012

MAC, spol. r. o., Příční 777, 76361
Napajedla

10

9

Nová kvalita v etylenoxidové sterilizační technologii

- Nástup nových evropských norem, které zpřísňují parametry sterilizačních přístrojů a postupů
- Řada nových evropských norem pro kvalifikaci technologie a validaci sterilizačních postupů
- Důsledné dodržování environmentálních standardů, používání katalytické oxidace postprocesního média

7.3.2012

MAC, spol. r. o., Příční 777, 76361
Napajedla

8

7

Katalytický procesor - Abátor

7.3.2012

MAC, spol. r. o., Příční 777, 76361
Napajedla

11

10

Příklad řešení malé průmyslové sterilizace (komora o objemu 5000l)

7.3.2012

MAC, spol. r. o., Příční 777, 76361
Napajedla

9

8

Co se sterilizuje mimo zdravotní výrobu:

- Předměty napadené bojovými biologickými látkami
- knihy a ostatní archiválie napadené obecně houbami
- - pergameny a kožené předměty napadené plísněmi
- - obrazy (olejomalby napadené plísněmi)
- - dřevěné rámy, nábytek a řezby napadené houbami a mikroorganismy
- - vzácné vycpané exempláře napadené houbami a mikroorganismy

7.3.2012

MAC, spol. r. o., Příční 777, 76361
Napajedla

12

11

Příklady aplikace

- Knihovna ČAV Jenštejn
- Biblioteka Narodowa Varšava
- Státní technické muzeum Brno
- Státní ústřední archiv Praha
- Archiv Hlavního města Prahy
- Moravský zemský archiv Brno
- Národní muzeum Praha - Terezín

7.3.2012

MAC, spol. s r. o., Příční 777, 76361
Napajedla

13

12

Rizikové predmety a miesta v blízkosti pacienta z hľadiska mikrobiálnej kontaminácie rúk

•bočnice konštrukcie postele

- manžeta tonometra
- kľučky a gule na dverách
- klávesnice počítačov
- suché mopy
- elektronické teplomery
- podlahy
- dávkovače mydla a dezinfekcie

•posteľná bielizeň

- pulzné oximetre
- oblečenie pacientov
- jedálne dosky na posteliach
- stoly a stoličky
- vyšetrovacie stoly
- vyšetrovacie kreslá
- nemocničné vozíky

Mobilné telefóny, rehabilitačné pomôcky, "hrazdička"

Tlačidlá dorozumievacích zariadení, TV ovládače, textilné zásteny, vypínače svetla

2

Využitie luminiscenčnej metodiky pri kontrole účinnosti dekontaminácie postelí v nemocnici sv. Cyrila a Metoda, Univerzitná nemocnica Bratislava

Doc. MUDr. Leon Langšádľ, CSc.

PhMr. Dáša Langšádľová

Mgr. Marta Baričičová

Titul

Názory na sledovanie kontaminácie nemocničného prostredia sa v minulosti výrazným spôsobom menili.

Až do konca 60- tých rokov minulého storočia sa v amerických nemocniciach rutinne vykonával mikrobiologický monitoring, ovzdušia, vody a nemocničného prostredia.

V roku 1970 CDC (Centrum pre kontrolu chorôb, Atlanta, USA) a Americká asociácia nemocníc odporučili zastaviť rutinné mikrobiologické sledovanie prostredia (2). Podobné odporúčanie vydala aj Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) (3).

Niektoré dôvody k týmto rozhodnutiam boli racionálne. Bol neцielený monitoring a absencia epidemiologickej interpretácie mikrobiologického vyšetrenia.

Iné dôvody sa však ukázali ako nesprávne. Bolo to nesprávne hodnotenie možnosti prenosu nemocničných patogénov z plôch a predmetov nemocničného prostredia na pacienta (Spauldingové kritéria označujúce plochy a predmety nemocničného prostredia za nekritické), čo malo nepriaznivé dôsledky. Už od polovice 70- tých rokov sa výrazným spôsobom zvýšil výskyt infekcií spojených s výkonom zdravotnej starostlivosti. Zvýšil sa aj počet pacientov osídlených alebo infikovaných kmeňmi polyrezistentnými na antibiotiká. Objavili sa aj nové nemocničné patogény ako sú *Norovirusy* a *Clostridium difficile*.

Nové poznatky, zistené pri štúdiu šírenia polyrezistentných kmeňov a týchto nových patogénov v nemocniciach výrazným spôsobom zmenili názory na riziko možnosti prenosu týchto patogénov z nemocničného prostredia na pacienta.

1

Nemocničná posteľ

1. Základný predpoklad poskytovania nemocničnej starostlivosti. Veľkosť zdravotníckeho zariadenia sa hodnotí podľa počtu postelí.
2. Súčasť pacientskej zóny a zároveň predmet s častým dotykom rúk. Z uvedeným dôvodov jej mikrobiálna kontaminácia môže byť dôvodom prenosu nemocničných patogénov na pacienta

4

WHO Guidelines on Hand Hygiene in Health Care -2009

3

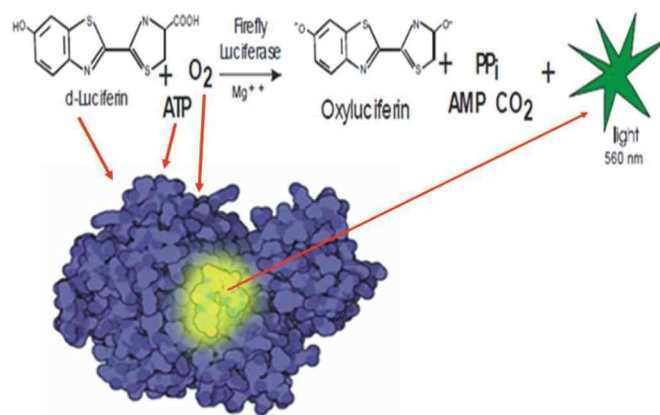
Význam správneho výkonu dekontaminácie nemocničných postelí bol preukázaný pri sledovaní prenosu polyrezistentných kmeňov v zdravotníckych zariadeniach.

V nemocničných izbách, v ktorých boli hospitalizovaní pacienti s infekciou alebo osídlením vyvolaným polyrezistentnými kmeňmi, bol aj u novoprijatých pacientov zistený častejší výskyt infekcií alebo osídlenia vyvolaného týmito kmeňmi.

Boyce J, When the Patient Is Discharged: Terminal Disinfection of Hospital Rooms, <http://www.medscape.com/viewarticle/723217>

5

Princíp stanovenia obsahu ATP

8

Bolo preukázané, že výkon dekontaminačných prác nemocničných plôch a predmetov sa dokonalo vykonáva len na 50% nemocničných plôch a predmetov

Kontrola účinnosti vykonávaných dekontaminačných prác má preto mimoriadny význam.

Griffith CJ, Cooper RA, Gilmore J, Davies C, Lewis M. An evaluation of hospital cleaning regimes and standards. J Hosp Infect. 2000;45:19-28.

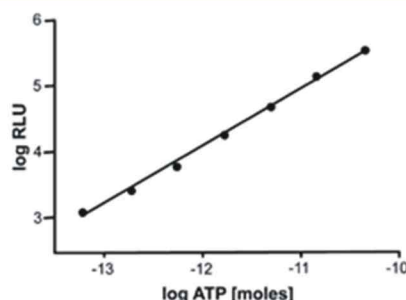
Carling PC, Briggs JL, Perkins J, Highlander D. Improved cleaning of patient rooms using a new targeting method. Clin Infect Dis. 2006; 42: 385-388.

Carling PC, Parry MF, Von Behren SM, Healthcare Environmental Hygiene Study Group. Identifying opportunities to enhance environmental cleaning in 23 acute care hospitals. Infect Control Hosp Epidemiol. 2008;29:1-7.

Martinez JA, Ruthazer R, Hanajosten K, Barefoot L, Snyderman DR. Role of environmental contamination as a risk factor for acquisition of vancomycin-resistant enterococci in patients treated in a medical intensive care unit. Arch Intern Med. 2003;163:1906-1912.

6

Pomer vyžiareného svetla vo vzťahu k obsahu ATP

9

Súčasná možnosť kontroly správneho vykonávania čistiacej a dezinfekčnej práce v nemocničnom prostredí

Spôsob kontroly	Výhody	Nevýhody
Vizuálna	Lacná, rýchla	Nedostatočne presná.
Mikrobiologická	Zisťuje aj okom neviditeľnú mikrobiálnu kontamináciu a umožňuje ich identifikáciu	Doba získania výsledku minimálne 48 h. Vysoká cena
Zisťovanie prítomnosti ATP luminiscencia	Rýchla – do 15 s. Lacnejšia oproti mikrobiologickému vyšetreniu. Zisťuje kontamináciu mikrobiálnu aj telovými tekutinami	Neumožňuje identifikáciu pôvodu kontaminácie

7

Materiály a metódy

Počas 4 pracovných dní bola na pracovisku Centrálny úpravne postelí sledovaná účinnosť výkonu dekontaminačných prác 210 postelí.

1. Z postelí bola odstránená použitá bielizeň, matrace a paplóny.

10

Materiály a metódy 2

Použitá bielizeň bola odoslaná do nemocničnej práčovne.

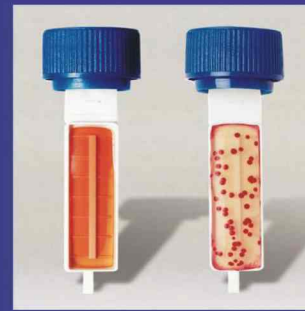
Matrace a paplóny boli po vizuálnej kontrole čistoty vložené sa do dezinfektora

11

Materiály a metódy 5

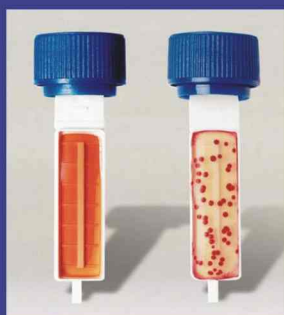
Po vykonanej dezinfekcii a oschnutí povrchu postelí bolo znovu vykonané stanovenie množstva ATP a bakteriologické aeróbne kvantitatívne vyšetrenie za použitia otláčkovej metódy BD Hycheck™.

14

Materiály a metódy 3

Na povrchu kovových konštrukcií postelí bolo pred výkonom dekontaminácie sledované množstvo ATP pomocou testovacích tampónov a luminometra Ruhof. Spolu s tým bolo vykonané bakteriologické aeróbne kvantitatívne vyšetrenie za použitia otláčkovej metódy BD Hycheck™ na kontrolu procesu dezinfekcie.

12

Klinika /oddelenie	Počet dekontaminovaných postelí	Percento dekontaminovaných postelí
Detská klinika	20	9,52
Klinika gastroenterológie	20	9,52
Chirurgická klinika	30	14,29
Interná klinika	40	19,05
Neurologická klinika	10	4,76
ORL oddelenie	10	4,76
Psychiatrické odd.	50	23,81
Traumatologické oddelenie	10	4,76
Urologické oddelenie	20	9,52
Spolu	210	100,00

15

Materiály a metódy 4

Konštrukcie postelí boli sa mechanicky vyčistené pomocou kef a horúcej vody so saponátom.

Následne bola vykonaná dezinfekcia tlakovou pištoľou s pracovným roztokom dezinfekčným prostriedkom P3-TOPAX® 99.

13

Výsledky

Porovnanie nameraných hodnôt na sledovaných postelí luminometrom a mikrobiologickým vyšetrením

	Stanovenie ATP pomocou RLU luminometrom		Počet živých aeróbnych baktérií/cm²	
	Pred dekontamináciou postelí	Po dekontaminácii postelí	Pred dekontamináciou postelí	Po dekontaminácii postelí
Priemerná hodnota	136,48	2,67	19,25	0,12
Maximálna hodnota	359,00	20,00	33,30	1,20
Minimálna hodnota	36,00	0,00	6,16	0,00
Smerodajná odchýlka	76,49	4,10	8,75	0,33
Interval spoľahlivosti 95%	10,35	0,55	1,18	0,04

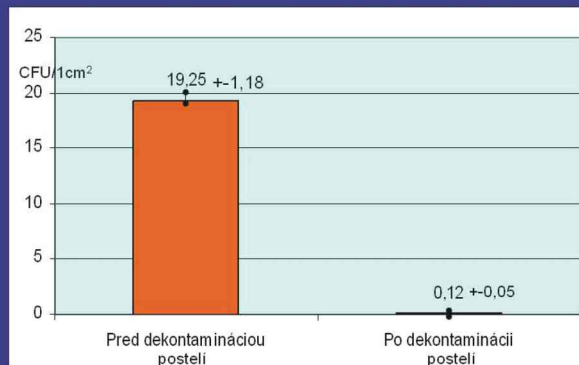
16

Kmene a ich zmesi izolované na povrchu postelí a matrac pred dekontamináciou

Izolované kmene	Počet	%
Bacillus spp., Staph. epidermidis, Klebsiella spp.	22	10,48
Bacillus spp., Staph. epidermidis, Klebsiella spp., E.coli	18	8,57
Ps. aeruginosa, Staph aureus, vláknité plesne, Klebsiella spp.	33	15,71
Staph. aureus, Staph. epidermidis, Klebsiella spp., Bacillus spp.	37	17,62
Bacillus spp., Staph aureus, Klebsiella spp. E.coli	8	3,81
Staph. epidermidis, Staph aureus, Klebsiella spp	12	5,71
Bacillus spp., Staph. aureus, Staph. epidermidis, vláknité plesne, Enterococcus spp.	48	22,86
Bacillus spp., Staph. aureus, vláknité plesne	12	5,71
Bacillus spp., Staph. aureus, vláknité plesne, Klebsiella spp. E.coli,	20	9,52
Spolu	210	100

17

Výsledky sledovania účinnosti dekontaminácie postelí pomocou bakteriologického vyšetrenia

Kritérium hodnotenia: 1 cfu/cm² u nemocničných patogénov = nevyhovujúci
nad 4,8 cfu/cm² u nepatogénov = nevyhovujúci

20

Kmene a ich zmesi izolované na povrchu postelí a matrac po dekontaminácii

Izolované kmene	Počet	%
Staph. epidermidis	18	8,57
Bacillus spp.	12	5,71
Bez kultivačného nálezu	180	85,71
Spolu	210	100

18

Diskusia a závery

Sledovanie úrovne výkonu dekontaminácie postelí má z hľadiska možného prenosu nemocničných patogénov mimoriadny význam.

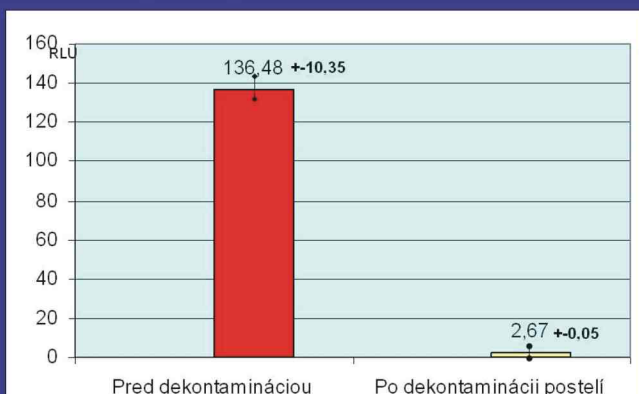
Sledovaní je možné vykonávať:

1. Vizualnou kontrolou, ktorá odhaľuje viditeľné škvrny a znečistenia. Jej výsledok nezohľadňuje znečistenie niektorými telovými tekutinami (moč, hnis a pod.) Touto kontrolou sa nezistí mikrobiálne znečistenie.
2. Mikrobiologickou kontrolou, odhaľujúcou bakteriálne a mykotické znečistenie. Táto nezohľadňuje znečistenie vírusmi, ani niektorými telovými tekutinami. Jej prednosťou je možnosť identifikácie bakteriálneho či mykotického nemocničného patogéna. Nevýhodou je doba minimálne 48h potrebná na získanie výsledku laboratorného vyšetrenia a potreba laboratorného vybavenia.
3. Stanovením obsahu ATP luminometrickou metódou, ktorá odhalí mikrobiálne znečistenie i znečistenie telovými tekutinami.

Prednosťou tejto je doba 15 s, potrebná na získanie výsledku vyšetrenia.

21

Výsledky sledovania účinnosti dekontaminácie postelí pomocou luminometra

19

Závery

Predložená štúdia preukázala významné rozdiely hodnôt zistených pred výkonom a po výkone dekontaminácie postelí a to rovnako pri použití kvantitatívnej mikrobiologickej metódy ako aj luminometrickej metódy sledovania ATP, preukázalo účinnosť vykonávaných prác.

Luminometrická metóda stanovenia ATP je podľa nášho názoru vhodnou metódou k sledovaniu dekontaminácie postelí.

Jej prednosťou je čas. V prípade zistenia hodnoty vyššej ako 100 RLU je možné prakticky okamžite zabezpečiť dodatočne vykonanie riadneho spôsobu dekontaminácie postelí. Metóda sa osvedčila aj pri výkone kontroly každodennej dekontaminácie postelí priamo na lôžkových oddeleniach

Mikrobiologická kontrola zisťuje prítomnosť nemocničného patogéna až za 48 h po odberu vzorky. Vtedy už nie možné zabezpečiť dodatočný výkon dekontaminácie sledovaného predmetu alebo plochy.

Napriek tejto skutočnosti považujeme spojenie metód vizuálnej, ATP a mikrobiologickej kontroly postelí za optimálne.

22

Funkce a poslání sjednocených CS ve FN Brno

RNDr. Bruno Šudřich

Titul

3

1

4

2

5

- sloučení odd.CS a dvou prac. /porodnice, dětská/
- jeden náměstek SVLS -přímé říz.
- celonemocniční působnost CS
- personalistika referuje - VS

9

- pro COS
- pro JIP
- pro lůžková odd.
- pro vyšetřovací pracoviště
- pro ambulance
- pro ostatní zdrav. pracoviště

10

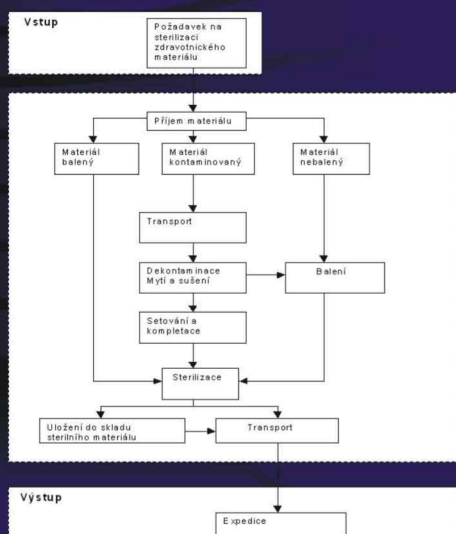
- primář a VS
- jeden náměstek SVLS - přímé říz.
- celonemocniční působnost CS
- 62 zaměstnanců /z toho 12 sester/
- sestry různého zaměření
- PZP jen zapracovaný

```

graph TD
    LNM[Lékařský náměstek PMD V] --> VCS[Vedení CS]
    LNM --> NLPZ_N[Náměstek pro NLPZ]
    VCS --> PCS[Primární CS]
    PCS --> PBOZP[Představitel vedení pro BOZP]
    PCS --> PJ[Představitel vedení pro jakost]
    NLPZ_N --> VSe[Vnitřní seštra]
    VSe --> SS1[Staniční seštra PMD V - CS]
    VSe --> SS2[Pověřený NLPZ PMD V - ČJL]
    VSe --> SS3[Staniční seštra PDM - CS]
    VSe --> SS4[Staniční seštra PRM - CS]
    SS1 --> NLPZ1[NLPZ, NLPZ]
    SS2 --> NLPZ2[NLPZ, NLPZ]
    SS3 --> NLPZ3[NLPZ]
    SS4 --> NLPZ4[NLPZ, NLPZ]
    
```

11

8

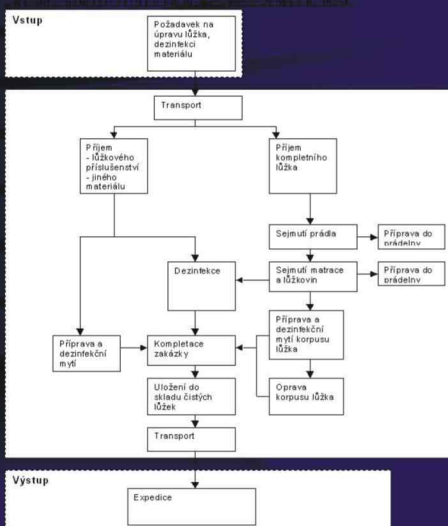

12

Fakta z provozu FN Brno v roce 2010:

Ambul. vyšetř.: 1.058.185
Hospit: 72 435 nemocných
Poč.oper. v c. anest: 45.644 pac.
Živě nar. dětí: 6.358

15

13

Všechna pracoviště odd.CS FN Brno snesou výkonem i kvalitou svých produktů porovnání s obdobnými zařízeními v moderních velkých nemocnicích jak v ČR, tak i v EU, kde jejich existence je vždy významným kritériem při hodnocení kvality poskytovaných služeb daného nemocničního zařízení.

16

Fakta z provozu FN Brno v roce 2004:

Ambul. vyšetř.: 994 293
Hospit: 77 473 nemocných
Poč.oper. v c. anest: 44 292 pac.
Živě nar. dětí: 5 584

14

Ekonomický pohled:

- dlouhodobé ekonomické sledování a hodnocení
- spolupráce s EO, vnitrokalkulace
- striktní směřování účtů ke klientům a odběratelům
- další rozkrytí finančních toků a režii
- využití interních i externích poradců

Výsledek: snaha o jasnou průhlednost finančních toků na odd. i ve FN Brno, jako zákl. předpokl. úspěšné ekonomiky oddělení i celého zařízení.

17

Systém řízené jakosti:

- kvalita práce - dlouhodobý program odd. CS
- osobní zodpovědnost všech pracovníků bez rozdílu prac. kvalifikace a prac. zařazení
- snaha jednotlivé technol. kroky vázat na konkrétní pracovníky a přístroje
- sledovat tok materiálů v technolog. procesu

Výsledek: zajištění produktu a monitoring výkonu i kvality.

18

Úsek balení ZP

21

Příjem ZP z COS PMDV

19

Úsek setování chir. instrumentária

22

Mycí úsek CS PMDV

20

Parní sterilizace PMDV

23

Vzdelávacie aktivity

PhDr. Yveta Béressová

Titul

legislatíva

- › **616 VYHLÁŠKA**
- › Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky
- › z 13. decembra 2007,
- › ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky
- › č. 366/2005 Z. z. o kritériách a spôsobe hodnotenia sústavného vzdelávania
- › zdravotníckych pracovníkov v znení neskorších predpisov

3

Definície

- › **Sústavné vzdelávanie** je priebežné obnovovanie a udržiavanie získanej odbornej spôsobilosti v súlade s rozvojom príslušných odborov po celý čas výkonu zdravotníckeho povolania. Uskutočňuje sa prostredníctvom akreditovaných študijných programov a neakreditovaných vzdelávacích aktivít.
- › **Akreditovaný študijný program sústavného vzdelávania** je študijný program akreditovaný Ministerstvom Zdravotníctva Slovenskej Republiky.
- › **Neakreditovaná vzdelávacia aktivita** je jednorazová vzdelávacia aktivita organizovaná oprávneným organizátorom, ktorá môže prebiehať na miestnej, okresnej, krajskej, celoslovenskej alebo medzinárodnej úrovni.

1

Kritéria hodnotenia

- Kritériom hodnotenia sústavného vzdelávania zdravotníckeho pracovníka v príslušnom zdravotníckom povolaní je dosiahnutie počtu kreditov podľa príloh č. 1 a 2, ak ďalej nie je ustanovené inak.
- › **Kreditom na účely tejto vyhlášky sa rozumie jednotka určená na hodnotenie sústavného vzdelávania.**
 - › Sústavné vzdelávanie zdravotníckeho pracovníka sa hodnotí v pravidelných päť ročných cykloch počítaných
 - › odo dňa registrácie 1) okrem sústavného vzdelávania zdravotníckeho pracovníka, ktorý poskytuje záchrannú zdravotnú službu (ďalej len „pracovník záchrannej služby“) a ktorého sústavné vzdelávanie sa hodnotí podľa § 3.
 - › Ďalšie hodnotenie sa vykoná vždy po uplynutí každých **ďalších piatich rokov od dátumu posledného hodnotenia.**
 - › Hodnotenie sa vyhotovuje písomne.

4

Legislatíva

- › **366 VYHLÁŠKA** Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky
- › z 24. júna 2005 o kritériách a spôsobe hodnotenia sústavného vzdelávania zdravotníckych pracovníkov
- › **187 VYHLÁŠKA** Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky
- › z 24. februára 2006, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 366/2005 Z. z. o kritériách a spôsobe hodnotenia sústavného vzdelávania zdravotníckych pracovníkov
- › **114 VYHLÁŠKA** Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky
- › z 23. februára 2007, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 366/2005 Z. z. o kritériách a spôsobe hodnotenia sústavného vzdelávania
- › zdravotníckych pracovníkov v znení vyhlášky č. 187/2006 Z. z.

2

Kritériá hodnotenia

- Hodnotí sa sústavné vzdelávanie, ktorým si zdravotnícky pracovník priebežne obnovoval a udržiaval odbornú spôsobilosť na výkon
- › a) odborných pracovných činností,
 - › b) špecializovaných pracovných činností
 - › c) certifikovaných pracovných činností
 - › Prednáška na vzdelávacej aktivite rôznej úrovne
 - › Účasť na VA – pasívna
 - › Účasť zdravotníckeho pracovníka na odbornej stáži na akreditovanom pracovisku
 - › 45 min pedagogickej alebo prednáškovej činnosti v rámci teoretickej a praktickej výučby v odbornom, špecializačnom alebo certifikačnom vzdelávaní v kurzoch, školeniach alebo pri vedení odbornej stáže a vyučovaní odborných predmetov v študijnom odbore, ktorým sa získava odborná spôsobilosť na výkon zdravotníckeho povolania, alebo prednáškovej činnosti v podobe teoretickej alebo teoreticko-praktickej činnosti v rámci akreditovaného vzdelávacieho programu sústavného vzdelávania organizovaného vzdelávacími ustanovizňami, komorami, odbornými spoločnosťami Slovenskej lekárskej spoločnosti alebo inými medzinárodne uznanými odbornými spoločnosťami

5

Kritériá hodnotenia

- Publikačná činnosť v neperioidických publikáciách, ktoré majú odborný charakter
- Autorstvo a spoluautorstvo – učebnice, skriptá, výučbový film, učebná pomôcka
- Hodnotenie a vytvorenie autodidaktického testu
- Za vedeckovýskumnú činnosť, ako je účasť vo výskumných projektoch a výskumných zámeroch týkajúcich sa zdravotníctva
- Za preukázané úspešné absolvovanie akreditovaného študijného programu sústavného vzdelávania využívajúceho korešpondenčnú metódu dištančného
- Vzdelávania sa priznávajú kredity podľa dĺžky trvania vzdelávacej aktivity
- Za preukázané úspešné absolvovanie akreditovaného študijného programu dištančného vzdelávania realizovaného prostredníctvom počítačových sietí sa
- absolventovi po predložení príslušného dokladu priznávajú kredity podľa dĺžky trvania vzdelávacej aktivity

6

Regionálne centrum hodnotenia sústavného vzdelávania (RC HSV)

zabezpečuje priebeh hodnotenia sústavného vzdelávania. Za činnosť RC HSV zodpovedá vedúci, ktorý vo vzťahu k organizovaniu aktivít sústavného vzdelávania (SV):

- spolupracuje s organizáciami a inštitúciami, ktoré organizujú aktivity SV v príslušnom kraji vrátane regionálnych komôr,
- zabezpečuje evidenciu plánovaných aktivít SV v elektronickom portáli, a tým priebežne zostavuje harmonogram vzdelávacích aktivít v príslušnom kraji,
- plní funkciu supervízora na ASV
- Supervízor ASV – osoba oprávnená zúčastňovať sa ASV, posudzovať jej úroveň a prínos pre prax, kontrolovať reálny čas a dĺžku trvania aktivity s údajmi uvedenými na oznámení o konaní ASV. Supervízorom môže byť vedúci RC, predseda odbornej sekcie, alebo ním poverená osoba.

9

štruktúra

- Kredity za nemerateľnú zložku
- Kredity za merateľnú zložku
- Súhrnne 100 – sestra
 - v tom:
 - 50 za nemerateľnú zložku (samostatné štúdium a výkon zdravotníckej praxe)
 - 50 za merateľnú zložku (semináre, konferencie, postery, panelové diskusie, pedagogická činnosť, tvorba učebníc a učebných pomôcok, stáž na inom pracovisku, publikačná činnosť, vedecko-výskumná činnosť)

7

Aktivity sústavného vzdelávania

Aktivita SV na miestnej úrovni :

- Je jednorazová aktivita určená pre určitú skupinu sestier /PA, ktorú špecifikuje bližšie organizátor. Organizátorom takejto aktivity je zamestnávateľ, najmä oddelenie – klinika daného ZZ, NZ, spoločnosť, ktorá má uzatvorenú zmluvu o spolupráci so SKSaPA alebo spoločnosť v spolupráci so zamestnávateľom, odbornou spoločnosťou SLS sestier

Aktivita na okresnej úrovni

- Je jednorazová aktivita určená pre sestry/PA príslušnej RK. Organizátorom takejto aktivity je RKSaPA samostatne alebo v spolupráci so ZZ, NZ – zariadenia sociálnych služieb, ZZ NZ samostatne, odborná spoločnosť sestier a PA pri SLS.

Aktivita na krajskej úrovni

- Je jednorazová aktivita určená pre sestry a PA príslušného vyššieho územného celku. Organizátorom takejto aktivity je VUC – odbor zdravotníctva s spolupráci so ZZ, odbornými sekciami SKSaPA, RKSaPA a príslušnými RC HSV, SLS

10

Organizátor aktivity sústavného vzdelávania:

- Organizátor aktivity sústavného vzdelávania:
 - je subjekt, ktorý je oprávnený zabezpečovať sústavné vzdelávanie. Organizátormi aktivít SV pre sestry a PA sú najmä:
 - zamestnávateľ – subjekt, ktorý zamestnáva 12 a viac sestier/PA
 - SKSaPA, regionálne komory, odborné sekcie
 - regionálne centrum HSV
 - spoločnosti (subjekty), s ktorými komora uzatvorila zmluvu o spolupráci podľa podmienok ustanovených v tejto smernici
 - Slovenská lekárska spoločnosť a jej odborné sesterské spoločnosti

8

Aktivity sústavného vzdelávania

Aktivita na SV na celoslovenskej úrovni

- Je jednorazová aktivita SV určená pre sestry a PA minimálne troch VUC. Organizátorom takejto aktivity je SKSaPA, SLS v spolupráci s príslušnou odbornou sekciami, so ZZ, NZ, alebo vzdelávacou ustanovizňou a spoločnosťou ktorú má so SKSaPA zmluvu o spolupráci.

11

Aktivity sústavného vzdelávania

Aktivita SV na celoslovenskej úrovni s medzinárodnou účasťou

- Je jednorazová aktivita určená pre sestry a PA z minimálne troch VUC a aktívna účasť minimálne jedného zahraničného účastníka. Organizátorom takejto aktivity je SKSaPA v spolupráci s príslušnou odbornou sekciou, so ZZ a NZ, alebo so vzdelávacou ustanovizňou a spoločnosťou na základe zmluvy o spolupráci.

Všeobecné požiadavky kladené na aktivitu sústavného vzdelávania:

- autori a spoluautori musia organizátorovi odovzdať zoznam bibliografických odkazov k danej téme, pokiaľ predmetom prednášky nie je kazuistika
- zoznam musí byť vypracovaný podľa platných citačných noriem
- pri ASV na celoslovenskej úrovni organizovaných sekciami SKSaPA, si organizátor vyžiadajú osobitne abstrakt s príslušnými bibliografickými odkazmi
- na 60 minút dĺžky trvania aktivity SV musia byť minimálne 2 prednášky
- prednášky na danej aktivite SV musia byť odborné (ošetrovateľstvo, PA) minimálne 2 z 3. Odborné prednášky musia pozostávať prevažne z odboru ošetrovateľstvo, PA a to 70%, ďalších 30% – iné zdravotnícke odbory. Jedna prednáška z z uvedených troch môže byť z príbuzného odboru (všeobecné lekárstvo, fyzioterapia, verejné zdravotníctvo, a pod.).

12

Odborná sekcia – pri príslušnej stavovskej organizácii

- Odborná sekcia sestier pracujúcich na pracoviskách OCS – určená pre sestry registrované v SKSaPA

Hlavné úlohy :

- Udržiavanie odbornej úrovne
- spolupráca s centrom SKSaPA
- OS – zloženie **predseda odbornej sekcie + 4 členovia**
- Účasť na pravidelných stretnutiach predsedov výborov odborných sekcií SKSaPA a ostatných porád
- Spolupráca s ostatnými orgánmi SKSaPA
- Organizácia VA – rôznej úrovne
- Sledovanie členskej základne
- Spolupráca s medzinárodnými organizáciami a ostatnými organizáciami
- Podiel na vzdelávacej činnosti
- Komunikácia s odborným garantom v oblasti postgraduálneho vzdelávania (momentálne PhDr. Béressová v rámci SZU)
- Zastupovanie v prípade požiadavky aj vo verejných médiách

15

Potvrdenie organizátora

- Organizátor
- Spoluorganizátor
- Miesto a dátum,
- Charakter vzdelávacej aktivity
- Špecifikácia počtu hodín
- Kredity podľa vyhlášky
- Meno a priezvisko účastníka
- Dátum narodenia
- Registračné číslo z registra komory
- Spôsob účasti podľa osobitného predpisu (aktívne/pasívne)
- Podpis oprávneného príp. pečiatka

13

VA – konferencia sestier pracujúcich na OCS Bratislava 2011

16

Komora

- Hodnotí písomne vyjadrením „splnil“ / „nesplnil“
- Ak „nesplnil“ – doplnenie a overenie vedomostí, ponuka vzdelávacích akcií
- Spolupráca so zamestnávateľom a úradom pre dohľad pri zistení nedostatkov

14

Cena BIELE SRDCE je ocenením vyjadrujúcim charakter starostlivosti, vedomosti a humanitu, ktorá naplňuje prácu a ducha ošetrovateľstva. Komora cenu BIELEHO SRDCA udeľuje v troch kategóriách pre jednotlivé povolania, na dvoch úrovniach – republikovej a regionálnej.

Pedagóg, manažér, sestra v praxi, mimoriadne ocenenie

17

Výučba na SZŠ – odbor farmaceutický laborant

18

Výučbová miestnosť – školiace miesto OCS DFNSP Bratislava

19

ProCura Klorsept

Dezinfekční prostředek v šumivých tabletách

k dezinfekci povrchů, pracovních ploch, nástrojů, laboratorního skla, kojeneckých lahví, chladících a sanitárních zařízení ve stravovacích provozech, přístrojů a pod. se širokým spektrem účinku, výbornou materiálovou snášenlivostí, krátkou expozicí a přesným dávkováním.

Účinné látky: Troklosen natrium (dichlorisokianurát sodný)

Vlastnosti a použití: Dezinfekční roztok se připraví rozpuštěním příslušného množství tablet ve vodě. Před dezinfekcí je třeba odstranit zbytky bílkovinné povahy (krev, hnis, hlen). Předměty přicházející do styku s jídelním nádobím vždy opláchněte pitnou vodou. Dodržujte doporučené expozice.

Dávkování a expozice: Běžné použití: 1tbl/5l vody /15min. (baktericidní, omezeně virucidní, fungicidní, MRSA)
2tbl/5l vody / 30min. (baktericidní, omezeně virucidní, tuberkulocidní, fungicidní, MRSA)
1tbl/1l vody / 15min. (baktericidní, plně virucidní, sporicidní (vč. Clostridium difficile), tuberkulocidní, fungicidní, MRSA)

Silně biologicky znečištěné plochy (krev, moč, hlen...)

10tbl/1l vody /15min. (baktericidní, plně virucidní, sporicidní (vč. Clostridium difficile), tuberkulocidní, fungicidní, MRSA)

Další informace o přípravku najdete v bezpečnostním listě. Dodržujte bezpečnostní nařízení v něm uvedené. Informace uvedené v tomto listě jsou zpracovány dle našich nejlepších znalostí a zkušeností, které nezávazně předáváme. Veškeré údaje ohledně použití přípravku je třeba přizpůsobit konkrétním podmínkám provozu, ve kterém je přípravek používán. Jsme připraveni Vám kdykoliv poradit na našich telefonních číslech

Anti-Germ CZ s.r.o., Přátelství 550, Praha 10 – Uhřetěves 106 00, tel.: +420 272 701 881, fax: +420 272 701 905

Komenského nám. 338, 767 01 Kroměříž, tel.: +420 573 343 670, fax: +420 573 343 680 E-mail: obchod@antigerm.cz www.antigerm.cz

Malé právní minimum pro zdravotníky

JUDr. Bronislava Wittnerová, MSc.

Titul

1. Malé právní minimum

Právní norma

- **obecně závazné pravidlo lidského chování**, stanovené nebo uznané státem (resp. mezinárodním společenstvím států) jejichž porušení stát sankcionuje

– Rysy:

- a) Závaznost
- b) Formální určitost
- c) Obecnost
- d) Vynutitelnost

4

3

Obsah přednášky

- 1. Malé právní minimum
- 2. Vybrané instituty
 - a) Odpovědnost
 - b) Povinná mlčenlivost
 - c) Zdravotnická dokumentace

2

1

1. Malé právní minimum

Zdravotnické právo (medicínské právo)

- spojuje aspekty práva a medicíny
- není kodex, tj. zákony, vyhlášky, mezinárodní smlouvy
- soubor právních norem upravujících vztah práva a zdravotnictví, zejm. upravující vztah lékař – pacient, pacient – zdravotnické zařízení, práva pacienta, povinnosti ZP, mlčenlivost, odpovědnost, zdravotnická dokumentace, informovaný souhlas...
- regulace poskytování zdravotní péče

5

4

1. Malé právní minimum

Právo

- je souborem **obecně závazných pravidel chování** a jednání členů společnosti, organizací, tedy fyzických i právnických osob, která jsou tak důležitá, že je vydává stát a jejich dodržování musí společnost vynucovat a porušování postihovat.

Požadavky:

- zákonost – každý musí právo dodržovat, všichni jsme si před zákonem rovni a neznalost zákona neomlouvá
- právní jistota – každý má právo se seznámit s právním předpisem a proti každému má být postupováno v souladu se zákonem
- právo je přípustné – každý má občanské svobody

3

2

1. Malé právní minimum

Ústavní základy

- LZPS právo na ochranu života, zásada nedotknutelnosti osoby (tůle), zaručení osobní svobody (bez souhlasu osoby do 24 hodin oznámit soudu), právo na ochranu osobních údajů, právo na ochranu zdraví a bezplatnou zdravotní péči na základě veřejného zdravotního pojištění.

Dělení předpisů zdravotnického práva

1. ORGANIZACE ZDRAVOTNICTVÍ

Zákon č. 201/1966 Sb., o péči o zdraví lidu
Vyhláška č. 385/2006 Sb., o zdravotnické dokumentaci

2. ZDRAVOTNÍ PÉČE

Zákon č. 285/2002 Sb., o darování, odběrech a transplantacích tkání a orgánů a o změně některých zákonů (transplantační zákon)
Zákon č. 66/1986 Sb., o umělé přerušování těhotenství

3. OCHRANA VEŘEJNEHO ZDRAVÍ

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů
Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon)

4. NEMOCIZ POVOLÁNÍ A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

Zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovní vztahy (zákon o pojištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci)

6

5

1. Malé právní minimum

5. POSUDKOVÁ ČINNOST

6. LÉČIVA

7. NÁVYKOVĚLÁTKY

8. PŘÍRODNÍ LÉČIVÉ ZDROJE A LÁZNĚ

9. VEŘEJNÉ ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

10. PRACOVNÍCI VE ZDRAVOTNICTVÍ

11. ZDRAVOTNICKÉ PROSTŘEDKY

+ STERILIZACE

a) Normy v oblasti sterilizace

b) Normy pro přístroje

c) Normy validační

d) Normy pro indikátory

- Normy ČSN

Do jaké míry musí ZP znát legislativu?

> pracovní náplň, vyhl. MZ č. 55/2011 Sb., o činnostech ZP a jiných odborných pracovníků

7

6

2. Vybrané instituty

a) Odpovědnost

Odpovědnost

- je strpení sankce (trestu) za protiprávní jednání, kterého se osoba dopustila.

a) jednání

b) následek

c) příčinný vztah

d) zavinění

Protiprávní jednání

- je jednání v rozporu s právními předpisy, vč. interních předpisů, ale i v rozporu s dobrými mravy a příp. i předpisy stavovské organizace, jíž je osoba členem.

10

9

1. Malé právní minimum

Vnitřní předpisy zdravotnického zařízení

- Interní předpisy

a) Oprávněné osoby

b) Adresáři

c) Pisemná forma

d) Dostupnost

e) Souladnost

- **Směrnice** – př. pro použití identifikačních náramků, „Třebíč“

- **Metodický pokyn** – pro aplikaci novely zákona, vyhlášce – jednotný postup př. regulační poplatky

- **Standard** – není vnitřní předpis, standardní postup při konkrétním výkonu

- definice: Standard je sestrami přijatá úroveň ošetrovatelské péče pro určitou skupinu pacientů či klientů, která ale nemůže být platná bez stanovených kritérií určených k hodnocení efektivity a kvality, jednoduše: vymezují minimální úroveň péče, význam: pocit bezpečí a jistoty pacientů, př. OS péče pro ošetřování a léčbu dekubitů, OS pro zacházení s mrtvolami

8

7

2. Vybrané instituty

a) Odpovědnost

Druhy odpovědností:

a) Trestněprávní –

- Předpoklad: ZP – nedbalost x P - úmysl

- TČ ublížení na zdraví / těžké ublížení na zdraví / z nedbalosti / úmyslně, usmrcení z nedbalosti, vražda, neposkytnutí pomoci, TČ x těhotenství ženy, TČ související s neoprávněným nakládáním s lid. tkáněmi, orgány

- Př. Hepatinový vrah, zapomenutá špachtle nemocnice Ivančice

b) Občanskoprávní

- škoda na majetku, nemajetková

- odškodnění bolesti, zřízení společenského uplatnění, úhrada účelně vynaložených nákladů souvisejících s léčením

c) Pracovněprávní

- porušení pracovních povinností, zvlášť hrubé porušení pracovních povinností

- „A“, „přijetí“ přístroje

d) Disciplinární

- stavovské organizace

e) Smluvní

- smlouva poskytování a úhrady zdravotní péče se ZP – domácí, rehabilitační péče

f) Další typy odpovědností př. za poučení pacienta, za anamnézu

11

10

1. Malé právní minimum

Základní povinnosti zdravotnických pracovníků

- výkon zdravotnického povolání svědomitě, poctivě, s hluboce lidským vztahem k občanům a odpovědností ke společnosti,

- výkon povolání v rozsahu a způsobem, pro nějž zásady určuje MZdr ve spolupráci s profesními organizacemi,

- převzetí a řádné plnění i mimořádných zdravotnických úkolů uložených dočasně v důležitém obecném zájmu,

- zachovávat mlčenlivost,

- poskytnout první pomoc (platí pro všechny zdravotnické pracovníky, i když již zdravotnické povolání nevykonávají),

- vést řádně zdravotnickou dokumentaci,

- náležité poučení pacienta o poskytované zdravotní péči,

- vyžadovat si souhlas před každým výkonem – vyšetřovacím, léčebným,

- oznamovací při poskytování zdravotní péče a hospitalizace bez souhlasu pacienta,

+ povinnosti vyplývající z pracovní smlouvy + právní předpisy, vnitřní předpisy, pokyny nadřízeného

+ být zodpovědný

9

8

2. Vybrané instituty

a) Odpovědnost

Nadřízenost a podřízenost

a) Lékařská zdravotnická péče – přednosta, primář

- Podřízenost zdravotních sester, zdravotnických pracovníků

b) Ošetrovatelská péče – vrchní sestra, staniční

- Lze však jen těžko oddělit ošetrovatelskou a lékařskou činnost proto pokyn přednosty či primáře by měl být vždy pro vrchní sestru, staniční sestru i běžnou zdravotní sestru zcela nepochybně závazný.

- Př. klinika, oddělení, úsek poskytování lékařské zdravotní péče – lékař, tým lékařů, zdravotní sestra/sestry – osoba odpovědná za poskytování zdravotní péče – lékař, vydávat závazné pokyny všem podřízeným lékařům a všem zdravotním sestram

- Př. **vedoucí operačního týmu** - nadřízený všem dalším asistujícím lékařům při operaci a všem zdravotním sestram. Odpovídá za chybné pokyny, nebo za nevydání příslušných pokynů, které vydány být měly. Neodpovídá však za chybu, a to ani za manuální nezdar, podřízeného lékaře nebo podřízené zdravotní sestry, pokud jim ovšem nesvěřil provedení takové činnosti, které neodpovídalo jejich kvalifikaci. Není povinen osobně kontrolovat počítání roušek po skončení operace, ale je povinen naříditi jejich přepočítání a přesvědčit se, že jeho pokyn je plněn. Pokud však zdravotní sestra, která počítání roušek provádí, se dopustí početní chyby, nemůže za takovou chybu být odpovědný vedoucí operačního týmu, pokud příslušný pokyn vydal a přesvědčil se, že je plněn

- Př. „Ivančice“

- Organizační řád

- Pokyny nadřízeného x odmítnutí splnit – překročení právních předpisů

12

11

2. Vybrané instituty a) Odpovědnost

Výkon ošetrovatelské péče

Sestra

- je povinna o provedeném výkonu provést pravdivý záznam do zdravotnické dokumentace,
- za výkon, který sama provede, nese plnou zodpovědnost,
- provádí výkony dle ordinace lékaře, např. podávání léků,
- je oprávněna provádět i výkony sama z vlastní iniciativy, pokud zjistí aktuální potřebu výkonu a je k tomuto výkonu vzhledem ke své kvalifikaci oprávněná, př. převaz rány.

13

12

2. Vybrané instituty b) Povinná mlčenlivost

Povinná mlčenlivost

- ustanovení § 55 odst. 2 písm. d) z. o péči o zdraví lidí: Každý zdravotnický pracovník je povinen zejména zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dověděl v souvislosti s výkonem svého povolání, s výjimkou případů, kdy skutečnost sděluje se souhlasem ošetřované osoby nebo kdy byl této povinnosti zproštěn nadřízeným orgánem v důležitém státním zájmu; povinnost oznamovat určité skutečnosti, uložená zdravotnickým pracovníkům zvláštními předpisy není tím dotčena.
- Povinnosti mlčenlivosti není zdravotnický pracovník vázán v rozsahu nezbytném pro obhajobu v trestním řízení a pro řízení před soudem nebo jiným orgánem, je-li předmětem řízení spor mezi ním, popřípadě jeho zaměstnavatelem a pacientem, nebo jinou osobou uplatňující práva na náhradu škody nebo na ochranu osobnosti v souvislosti s poskytováním zdravotní péče, souhlas pacienta s poskytnutím údajů, při patřání po osobě má PCR právo na info o době, místě poskytnutí zdrav. péče osobě, za účelem identifikace neznámé mrtvoly.
- Stanovena široce, pro ZP, o čem? – o všem, když si není ZP jist, tak mlčí!

16

15

2. Vybrané instituty a) Odpovědnost

Škoda

- Každý (tedy i sestra, ZP, lékař) je povinen počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, majetku, přírodě a životnímu prostředí (ObčZ).
- Škoda majetková – vyjádřená v penězích
 - Na majetku pacienta př. rozstříhání oděvu, ztráta věci nevyužitím úschovy
 - Na majetku ZP př. šperky, brýle
 - Na majetku zdravotnického zařízení př. neodborný zásah do zařízení ZZ, odnos přístroje ze ZZ
- Škoda nemajetková – škoda na zdraví, zásah do osobnostních práv, vyjádřená v penězích, vyhláška o odškodnění bolestného a ztížení společenského uplatnění
 - Na zdraví pacienta – non lege artis, chyba u výkonu - elektroda
 - Na zdraví ZP – napadení pacientem

14

13

2. Vybrané instituty b) Povinná mlčenlivost

- Porušení – TČ neoprávněného nakládání s osobními údaji
Př. „Velké vizity“ – není od pacienta potvrzeno písemně, že si přeje, aby se jeho spolupacienti na pokoji dozvěděli o otázkách zdravotního stavu, diagnóze, prognóze x „zhojení“ – pacient sám komunikuje s lékařem
Př. Telefonická informace o tom, že pacient je v nemocnici hospitalizován – lze X specializované zdravotnické zařízení př. psychiatrická léčebna – nelze
- zproštění: písemná forma, kdo zprošťuje koho ve vztahu ke komu
- Informaci lze podat, pokud:
 - a) souhlas osoby
 - b) oznamovací povinnost uložená zákonem, př. TČ, OSSZ, ZPo
 - c) vlastní obhajoba v řízení
 + TŘ policie, StZ, soud se souhlasem soudce X OSŘ soud nemá oprávnění bez souhlasu pacienta

17

16

2. Vybrané instituty a) Odpovědnost – vybraná oblast ZPr, sterilizace

Údržba a servis zdravotnických prostředků § 28, zákon č. 123/2000 Sb.

- prokazatelná a odborná údržba v řádném stavu prostředků v kontrol, ošetrování, seriování, opravu, zkoušení prováděnými v souladu s pokyny výrobců prostředků + zvláštní právní předpisy + předpisy pro provozování ZP – proč? Splněním lékařských a technických požadavků stanovených výrobcem – návrh doporučení Českého elektrotechnického svazu
- servis – vlastní zaměstnanci poskytovatele + vlastní materiálně technické vybavení pro servis nebo jiná osoba (znalost PP, Techn, zkušenosti, vybavení)
- osoba provádějící servis – nezávislost, neovlivnitelnost
- úloha Státního ústavu pro kontrolu léčiv – kontrola u poskytovatelů zdr. péče (kontrola provádění pravidelných prohlídek, údržby, oprav ZP, kontrola tech. stavu – dokumenty, kontrola vedení evidence a dokumentace ZP vč. uchování, vedení návodů k ZP, záznamů o instrukcích ZČ), ochranná opatření – přerušování či ukončení používání ZP, ukládání pokut

Sterilizace příl. č. 3, 195/2005 Sb.

- návod výrobce – opakovaně používané sterilizační ZP (resp. přístroje, pomůcky, předměty) x jednorázové
- přístroje, pomůcky, předměty určené ke sterilizaci a k předsterilizační přípravě se používají v souladu s návodem a informací výrobce
- sterilizační cyklus – dokumentace!
- odpovědnost provozovatele za kvalitu sterilizačních médií požadovaných výrobcem sterilizačního přístroje
- technická kontrola SP – výrobce nebo 1x ročně, uvedení do provozu, oprava, servis – pověř. servis. pracovník
- odpovědnost za provoz a kvalitu centrální sterilizace – zdravotnický pracovník (specializační studium, certifikační kurz) nebo zkušební ZP lékařského oboru

15

14

2. Vybrané instituty – c) Zdravotnická dokumentace

Zdravotnická dokumentace

Z. o péči o zdraví lidí, vyhl. č. 385/2006 Sb.

Zdravotnická dokumentace obsahuje:

- a) osobní údaje pacienta v rozsahu nezbytném pro identifikaci pacienta a zjištění anamnézy
- b) informace o onemocnění pacienta, o průběhu a výsledku vyšetření, léčeni a o dalších významných okolnostech souvisejících se zdravotním stavem pacienta a s postupem při poskytování zdravotní péče (př. ZP se zvýšeným rizikem použité u konkrétního pacienta)
- Každá samostatná část zdravotnické dokumentace musí obsahovat osobní údaje pacienta v rozsahu nezbytném pro jeho identifikaci a označení zdravotnického zařízení, které ji vyhotovilo.
- Zápis ve zdravotnické dokumentaci musí být veden průkazně, pravdivě a čitelně; je průběžně doplňován a musí být opatřen datem zápisu, identifikací a podpisem osoby, která zápis provedla. Opravy ve zdravotnické dokumentaci se provádí novým zápisem s uvedením dne opravy, identifikací a podpisem osoby, která opravu provedla. Původní záznam musí zůstat čitelný.

18

17

2. Vybrané instituty – c) Zdravotnická dokumentace

- Použití zkratk – nepřipustnost zkratk návykových látek MO, DO, DI, diagnóz ICM, neznámé zkratky VCHSPK
 - Pokud úkon není uveden ve zdravotnické dokumentaci, těžko se prokazuje, že byl proveden.
 - Doporučení: neuvádět abstraktní údaje např. intenzivně sledovat, pravidelně sledovat x co sledovat, konkrétní úkony, konkrétní časové intervaly
 - Doporučení: psát pokyny udělené personálu, komunikaci lékař - pacient
- Teorie x Praxe**
Účel: zachování kontinuity poskytované zdravotnické péče, jako doklad toho, že poskytovaná péče byla správná a lege artis
Zápis provádí: lékař, sestra
Do zdravotnické dokumentace mohou nahlížet, a to v rozsahu nezbytně nutném pro splnění konkrétního úkolu v rozsahu své kompetence
 - lékaři, zdravotní sestry, rehabilitační pracovníci, lékárníci, kliničti psychologové a kliničti logopedové v souvislosti s poskytováním zdravotní péče...

19

18

2. Vybrané instituty – c) Zdravotnická dokumentace

Osoby oprávněné k nahlížení do zdravotnické dokumentace a k žádosti o pořízení kopie z ní, příp. na výpisy a opisy + informace o zdravotním stavu pacienta
 - pacient,
 - osoba určená pacientem dle rozsahu určeném pacientem,
 - osoba uvedená pacientem v informovaném souhlasu s hospitalizací,
 - osoba zmocněná na základě plné moci, např. právní zástupci, zákonný zástupce/opatrovník.
 - osoby blízké mají právo na aktuální informace o zdravotním stavu pacienta v případě, že se jedná o pacienta, který nemůže s ohledem na svůj zdravotní stav určit osoby, které mohou být o jeho zdravotním stavu informovány (osobou blízkou je příbuzný v řadě primé, tzn. rodiče, děti, prarodiče, vnuci a dále sourozenec, manžel a partner; jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké, jestliže by újmou, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pocítovala jako újmu vlastní + registrovaný partner).
 Jak poznat, že jde o jinou osobu v poměru rodinném či obdobném? Vykonalitelným soudním rozhodnutím > osoba blízká + oprávnění seznámit se s info i bez souhlasu pacienta, nestací OP se stejným bydlištěm
 - možnost úhrady, 30 dnů

20

19

...

- Další informace:
- právní předpisy uvedené v přednášce
- použitá literatura:
 Mach, J.: Lékař a právo. Praktická příručka pro lékaře a zdravotníky. GRADA Publishing, Praha 2010
 Těšínová J. a kol.: Medicínské právo. C.H.BECK, Praha 2011
 Vondráček, L., Wirthová, V.: Právní minimum pro sestry. Příručka pro praxi. GRADA Publishing, Praha 2009
- internetové zdroje: www.steril.cz
- konzultace
- další školení

21

20

Aktuality

Zpráva ze setkání zástupců profesních organizací

Již po páté se sešel v Praze přípravný výbor zástupců odborných organizací, který připravuje podklady pro vznik komory nelékařských pracovníků - předběžný název Česká komora zdravotnických pracovníků.

Bylo dohodnuto že:

1. přípravný výbor se bude scházet 1x měsíčně
2. bude vytvořen 7 členný užší přípravný výbor, který bude připravovat materiál pro jednání přípravného výboru
3. byl představen návrh Jednacího řádu přípravného výboru a užšího přípravného výboru
4. odborné organizace vytvoří zájmové sdružení Českou komoru zdravotnických pracovníků, abychom mohli jednat jako právnický subjekt.
5. je nutno zabývat se finančními prostředky pro činnosti spojené s přípravou komory
6. začne předběžné jednání o členění komory.
7. začne příprava vnitřních organizačních norem nutných pro činnost komory
8. vznik komory neovlivní existenci již působících odborných společností
9. zakladatelské organizace se vyjádří k předloženému návrhu loga komory.

O dalším jednání budete průběžně informováni na stránkách CSS.

Jana Iberlová,
zástupce CSS v Přípravném výboru ČKZP

Aktuality

Informační zdroje domácí

Ministerstvo zdravotnictví: www.mzcr.cz
Národní centrum ošetrovatelství NCONZO:
www.nconzo.cz
Normalizační institut: www.cni.cz
Česká společnost pro sterilizaci: www.steril.cz

Informační zdroje zahraniční

Světové forum pro nemocniční sterilizaci: www.wfhss.com
Slovenská společnost pro nemocniční nákazy: www.spnn.sk
Světová zdravotnická organizace (WHO): www.who.int/en/

Informace pro autory příspěvků

Odborná sdělení, diskusní příspěvky a názory v češtině nebo slovenštině přijímá redakce v elektronické podobě textový editor MS WORD, formou přílohy e-mailu, event. CD v písmu Arial 12. Nepoužívejte zkratky. K příspěvku doložte název pracoviště, e-mailovou adresu a telefonické spojení. Nevyžádaný materiál se nevrací.

Obrazová dokumentace
ve formátu jpg, u prezentací ppi,

Soubory nesmí být chráněny heslem!

Za jazykovou úpravu a správnost údajů plně zodpovídá autor příspěvku.

Uzávěrky čísel v roce 2012:

2/2012 10. června
3/2012 30. listopadu

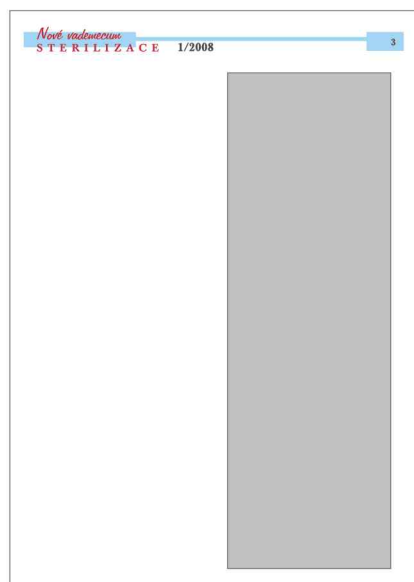
**Nové Vademecum sterilizace č. 2/2012
uzávěrka čísla 10. června 2012**

Inzerce

Podklady pro inzerci dodávejte ve formátu tif, jpg. Protože časopis vychází elektronicky, postačuje barevný model RGB.

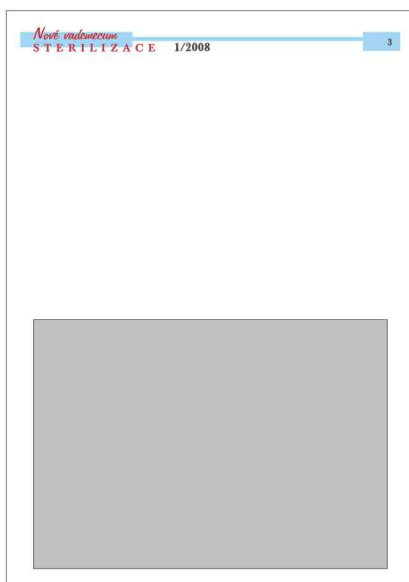
Základní rozměry inzerce:

$\frac{1}{2}$ strany na výšku

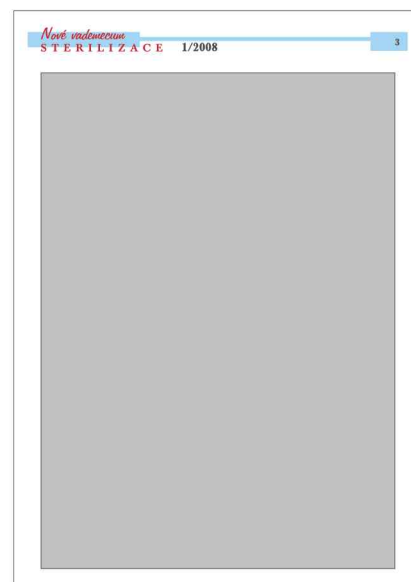
84x255 mm

$\frac{1}{2}$ strany na šířku

182x128 mm

celá strana

182x255 mm

Nové vademecum **S T E R I L I Z A C E**

Časopis České společnosti pro sterilizaci

Člen World Forum for Hospital Sterile Supply